

Finanspolitiska rådets rapport 2016

John Hassler
Ordförande

Stabiliseringspolitiken

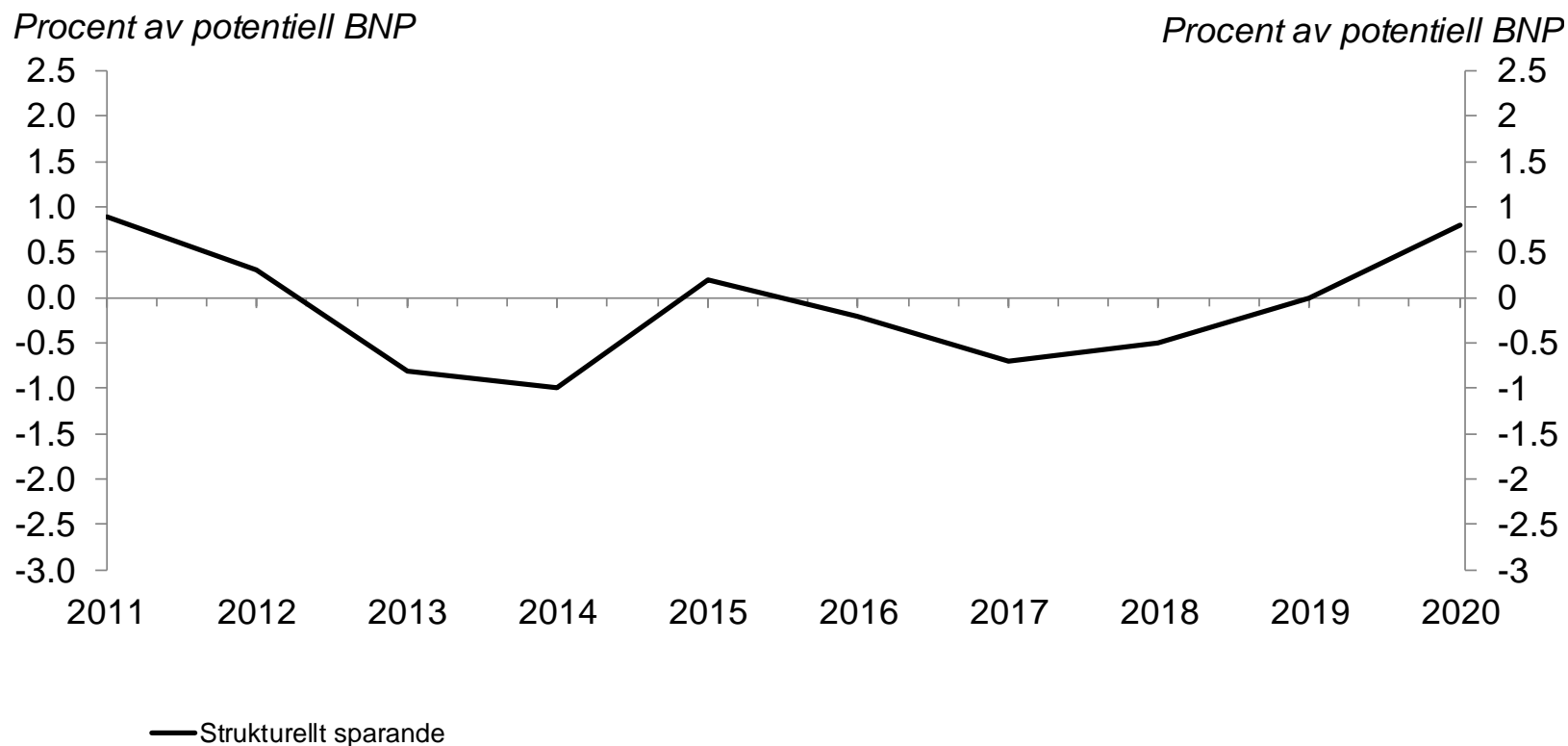
- Stark tillväxt 2015.
- Sverige är på väg in i en högkonjunktur redan i år.
- Offentliga budgeten har förstärkts betydligt sedan 2014 men försvagas nu trots den starka konjunkturen.
- Finanspolitiken borde vara betydligt stramare 2016 – 2018 än den politik som regeringen presenterar i VP16.

Överskottsmålet

- Finns en betydande avvikelse mellan det finansiella sparandet och vad överskottsmålet kräver.

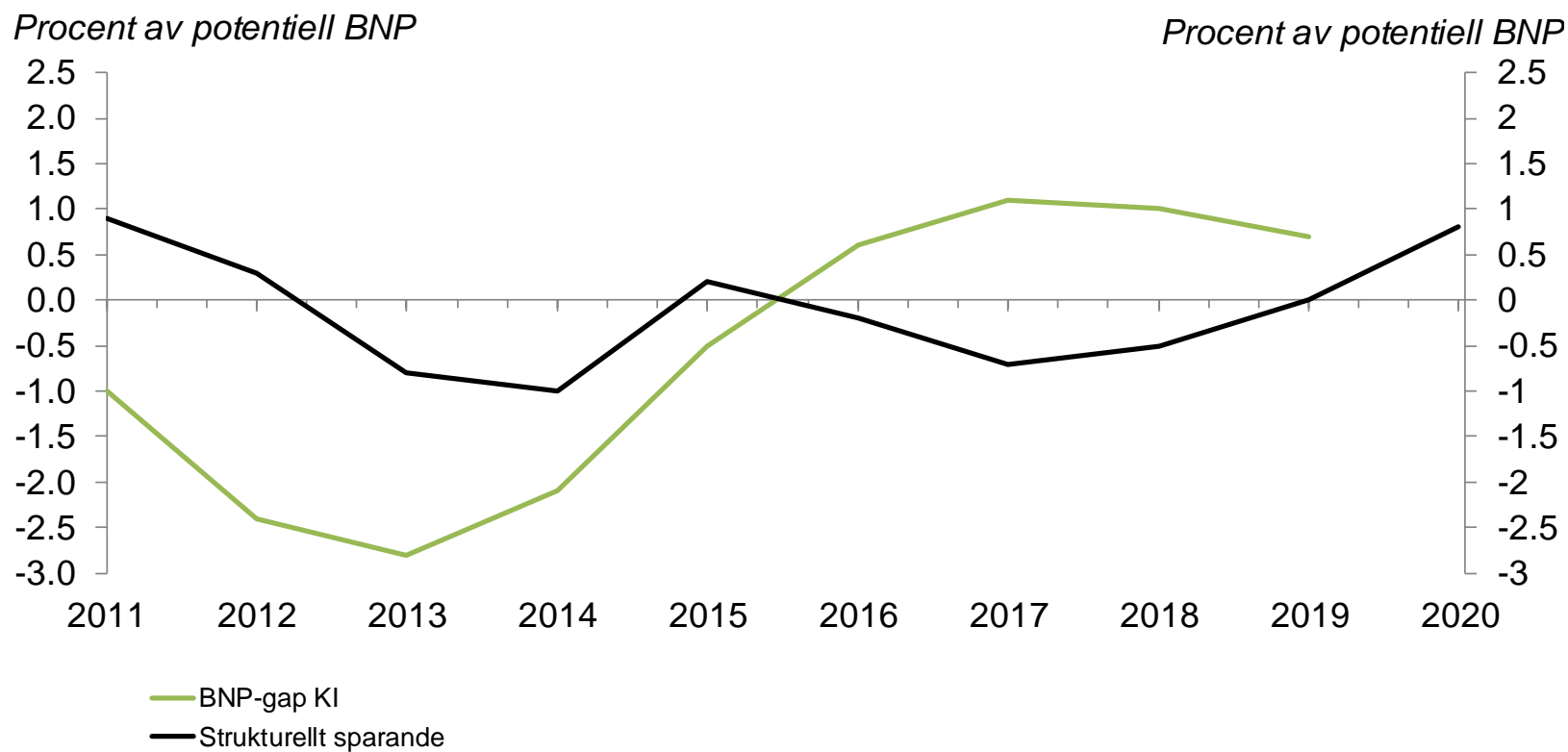
Strukturellt sparande enligt VP16

Källa: VP16 och egna beräkningar.

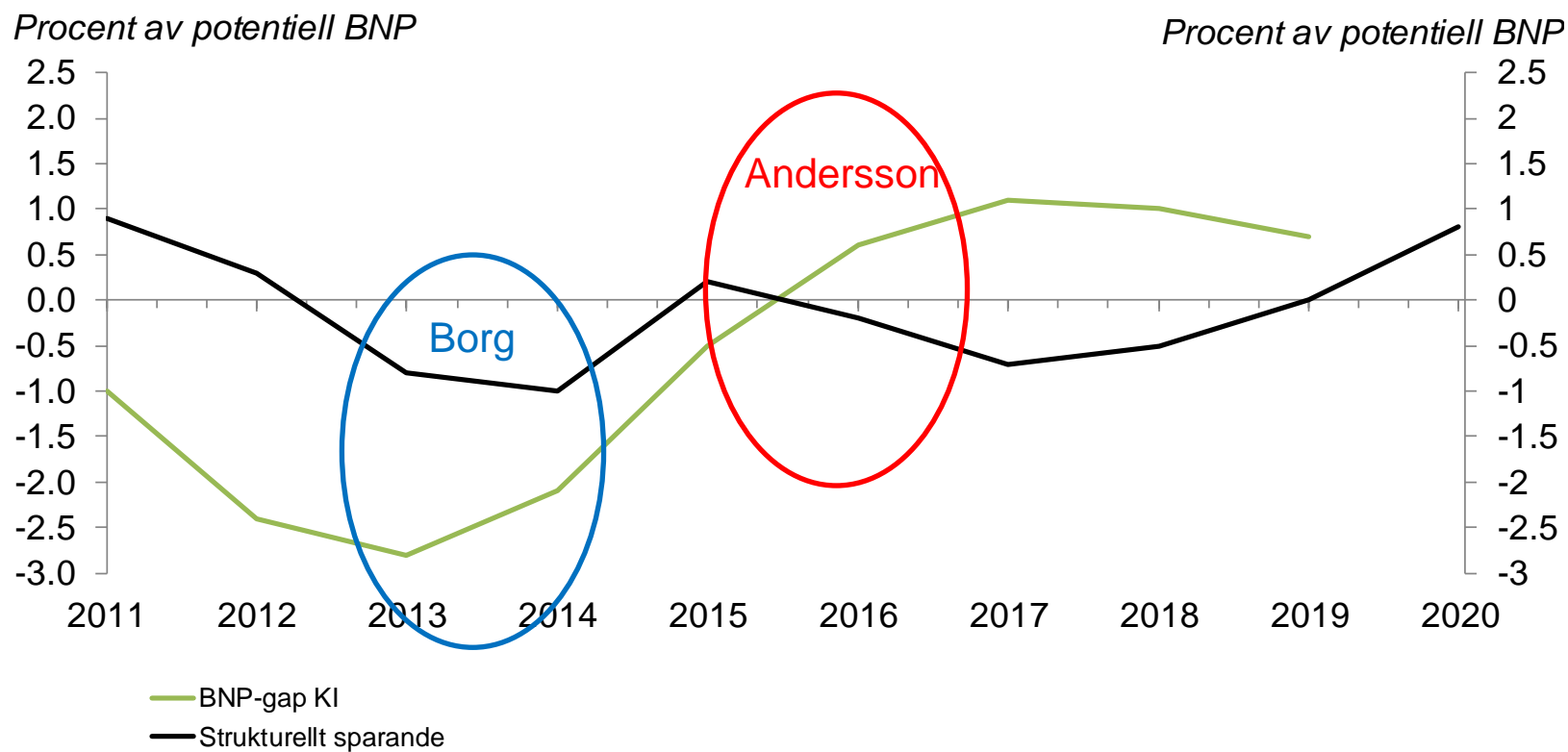
Strukturellt sparande enligt VP16 samt BNP-gap

Källa: VP16, KI och egna beräkningar.

Strukturellt sparande enligt VP16 samt BNP-gap

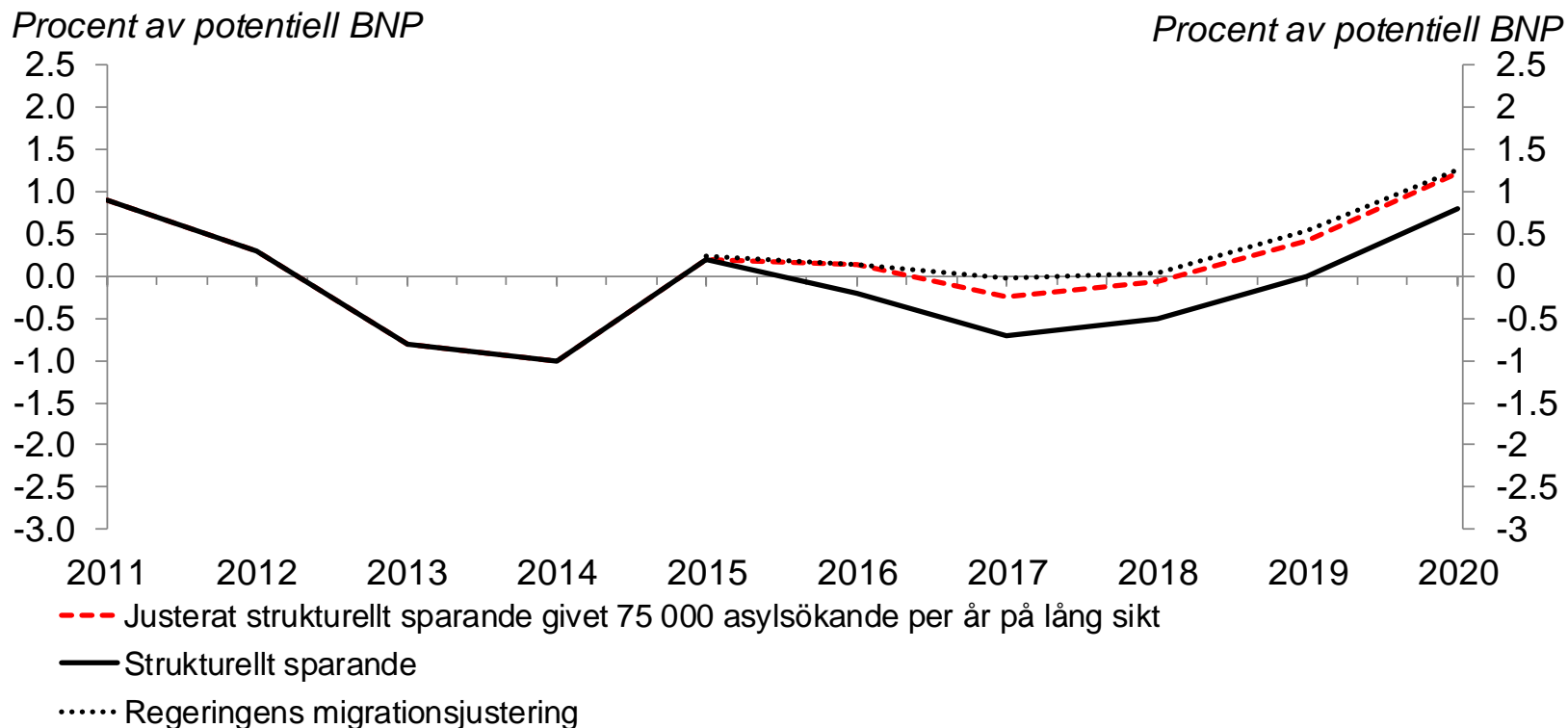
Källa: VP16 och egna beräkningar.

Överskottsmålet

- Finns en betydande avvikelse mellan det finansiella sparandet och vad överskottsmålet kräver
- Kan bara till mindre del förklaras av tillfälliga utgifter för asylinvandringen.

Strukturellt sparande enligt VP16, BNP-gap och migrationsjustering

Källa: VP16 och egna beräkningar.

Överskottsmålet

- Finns en betydande avvikelse mellan det finansiella sparandet och vad överskottsmålet kräver.
- Kan bara till mindre del förklaras av tillfälliga utgifter för asylinvandringen.
- Regeringens argument: vi har råd att låna och behöver därför inte behöva stärka budgeten.

Överskottsmålet

- Finns en betydande avvikelse mellan det finansiella sparandet och vad överskottsmålet kräver.
- Kan bara till mindre del förklaras av tillfälliga utgifter för asylinvandringen.
- Regeringens argument: vi har råd att låna och behöver därför inte behöva stärka budgeten.
- Argumentet är inte förenligt med ramverket och inte heller en ansvarsfull stabiliseringspolitik.

Överskottsmålet

- Finns en betydande avvikelse mellan det finansiella sparandet och vad överskottsmålet kräver .
- Kan bara till mindre del förklaras av tillfälliga utgifter för asylinvandringen.
- Regeringens argument: vi har råd att låna och behöver därför inte behöva stärka budgeten.
- Argumentet är inte förenligt med ramverket och inte heller en ansvarsfull stabiliseringspolitik.
- **Budgetens inkomstförstärkningar överdrivna. Inget åtagande att finansiera reformer eller oförutsedda utgifter.**

Överskottsmålet

- Finns en betydande avvikelse mellan det finansiella sparandet och vad överskottsmålet kräver.
 - Kan bara till mindre del förklaras av tillfälliga utgifter för asylinvandringen.
 - Regeringens argument: vi har råd att låna och behöver därför inte behöva stärka budgeten.
 - Argumentet är inte förenligt med ramverket och inte heller en ansvarsfull stabiliseringspolitik.
 - Budgetens inkomstförstärkningar överdrivna. Inget åtagande att finansiera reformer eller oförutsedda utgifter.
- Regeringen bryter mot det finanspolitiska ramverket.

Arbetslöshetsmålet

- Målet om lägst arbetslöshet i EU år 2020 kommer inte att nås.

Arbetslöshetsmålet

- Målet om lägst arbetslöshet i EU år 2020 kommer inte att nås.
- Beror till stor del på att många heltidsstuderande ungdomar räknas som arbetslösa. Svenska situationen är bättre ser sämre ut än vad den egentligen är.

Arbetslöshetsmålet

- Målet om lägst arbetslöshet i EU år 2020 kommer inte att nås.
- Beror till stor del på att många heltidsstuderande ungdomar räknas som arbetslösa. Svenska situationen ser sämre ut än vad den egentligen är.
- Det vore bättre med separata mål för olika grupper, t.ex.:
 1. integration av nyanlända,
 2. snabbare inträde på arbetsmarknaden för unga,
 3. successivt höjd genomsnittlig pensionsålder.

Integrationen av nyanlända

- Erfarenheter talar för att det kommer att ta lång tid för de nyanlända att komma i arbete.

Integrationen av nyanlända

- Erfarenheter talar för att det kommer att ta lång tid för de nyanlända att komma i arbete.
- Det kommer att behövas både utbildningssatsningar, arbetsmarknadspolitiska åtgärder och subventionerade anställningar.

Integrationen av nyanlända

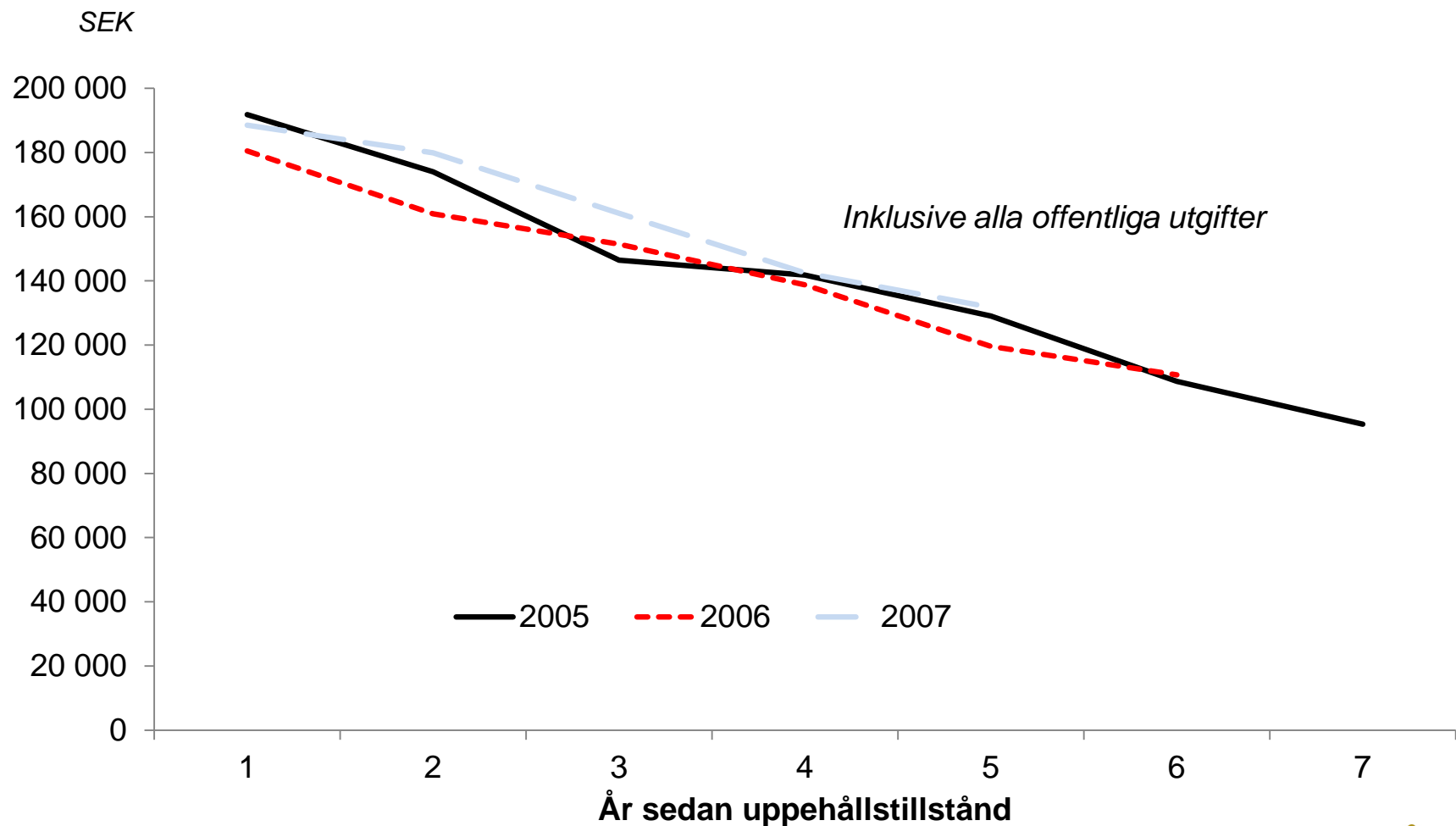
- Erfarenheter talar för att det kommer att ta lång tid för de nyanlända att komma i arbete.
- Det kommer att behövas både utbildningssatsningar, arbetsmarknadspolitiska åtgärder och subventionerade anställningar.
- Även nödvändigt att stimulera framväxten av fler jobb med låga kvalifikationskrav och lägre lön i privat och offentlig sektor.

Integrationen av nyanlända

- Erfarenheter talar för att det kommer att ta lång tid för de nyanlända att komma i arbete.
- Det kommer att behövas både utbildningssatsningar, arbetsmarknadspolitiska åtgärder och subventionerade anställningar.
- Även nödvändigt att stimulera framväxten av fler jobb med låga kvalifikationskrav och lägre lön i privat och offentlig sektor.
- **Belastningen på offentliga finanserna betydande men inte ett fundamentalt hot mot hållbarhet.**

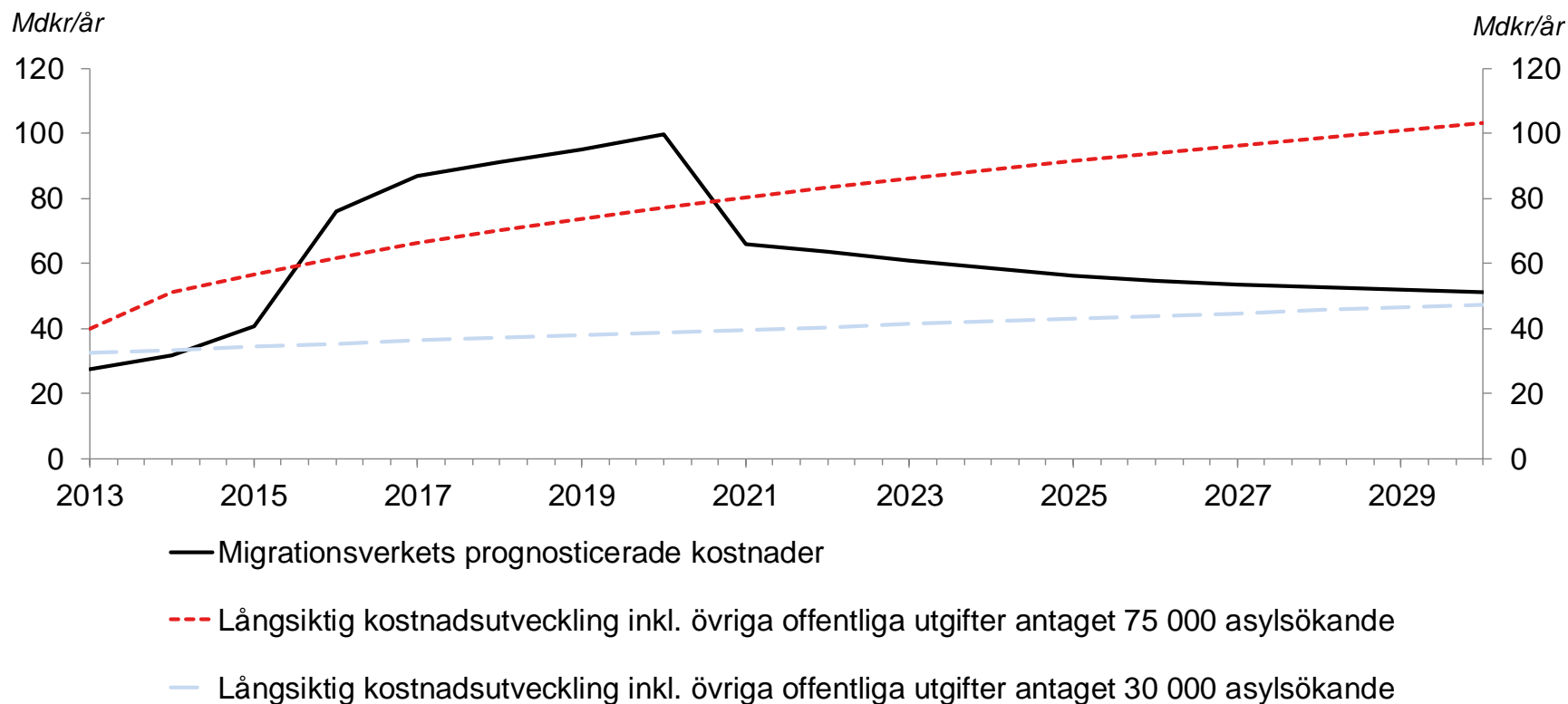
Nettokostnad per asylinvandrad 2005-7

Källa: Aldén och Hammarstedt (2016).

Tillfälliga kostnader samt långsiktiga kostnader inkl. övriga offentliga utgifter givet februariprognos

Källa: Migrationsverket och egna beräkningar.

Integrationen av nyanlända, forts.

- Lägre ingångslöner har i dagsläget endast små effekter på den samlade sysselsättningen, men effekterna är förmodligen betydande för svaga grupper.

Integrationen av nyanlända, forts.

- Lägre ingångslöner har i dagsläget endast små effekter på den samlade sysselsättningen, men effekterna är förmodligen betydande för svaga grupper.
- Begränsad risk för att avsteg från nuvarande lägstalöner ska spilla över i lägre löner för andra grupper.

Integrationen av nyanlända, forts.

- Lägre ingångslöner har i dagsläget endast små effekter på den samlade sysselsättningen, men effekterna är förmodligen betydande för svaga grupper.
- Begränsad risk för att avsteg från nuvarande lägstalöner ska spilla över i lägre löner för andra grupper.
- Regeringen bör skyndsamt tillsätta en expertkommission för att ta fram förslag för att underlätta nyanländas etablering på arbetsmarknaden.

Bostadsmarknaden och ränteavdragen

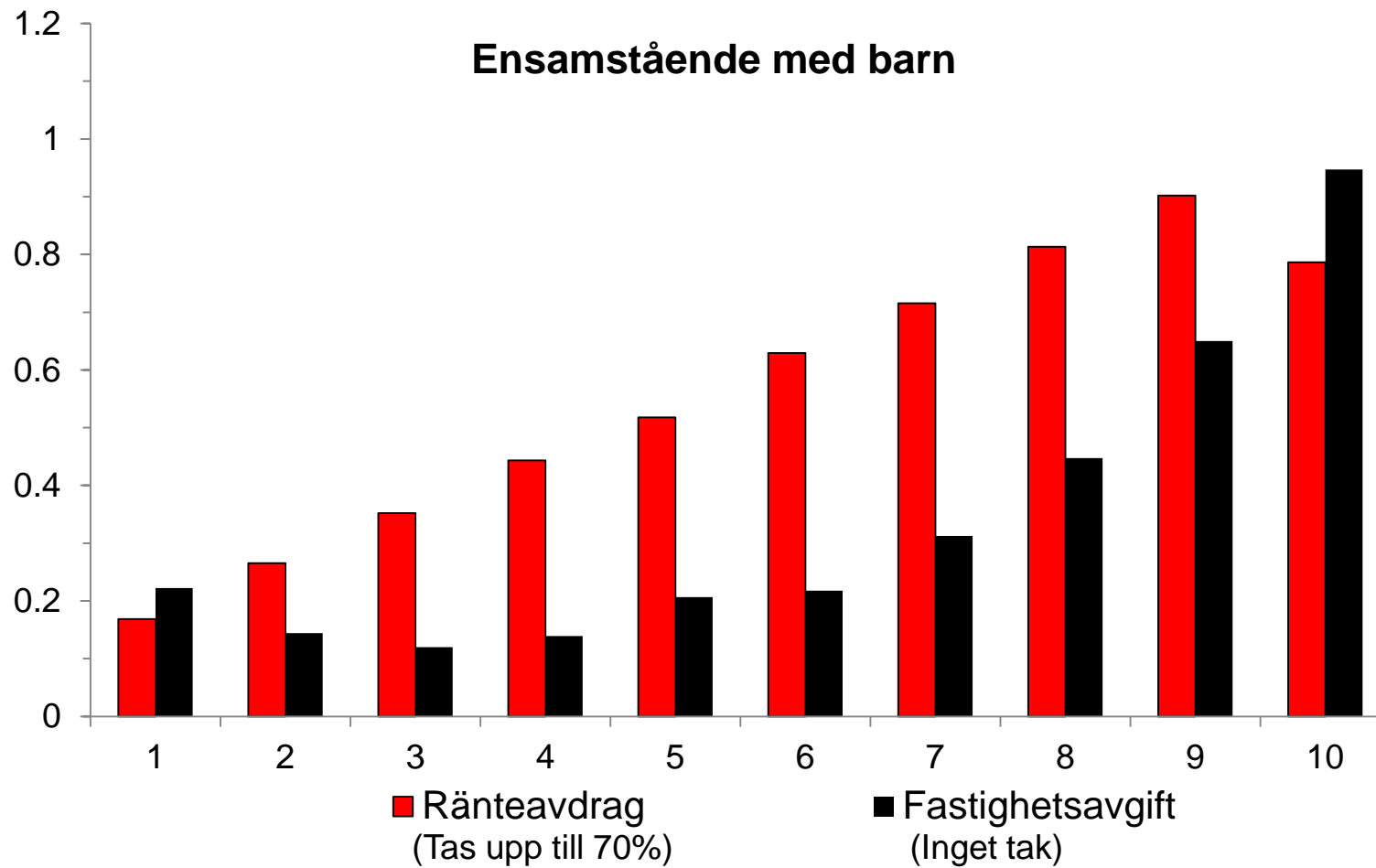
- Analyserat fördelningspolitiska konsekvenser av sänkta ränteavdrag och borttagande av tak för fastighetsavgiften.

Bostadsmarknaden och ränteavdragen

- Analyserat fördelningpolitiska konsekvenser av sänkta ränteavdrag och borttagande av tak för fastighetsavgiften.
- Fördelningpolitiska argument mot är svaga.
 - I genomsnitt små effekter på hushållens disponibla inkomster.
 - Progressiv fördelning.

Fördelningseffekter efter inkomstdecil, 2019 års ränta

% av disp ink

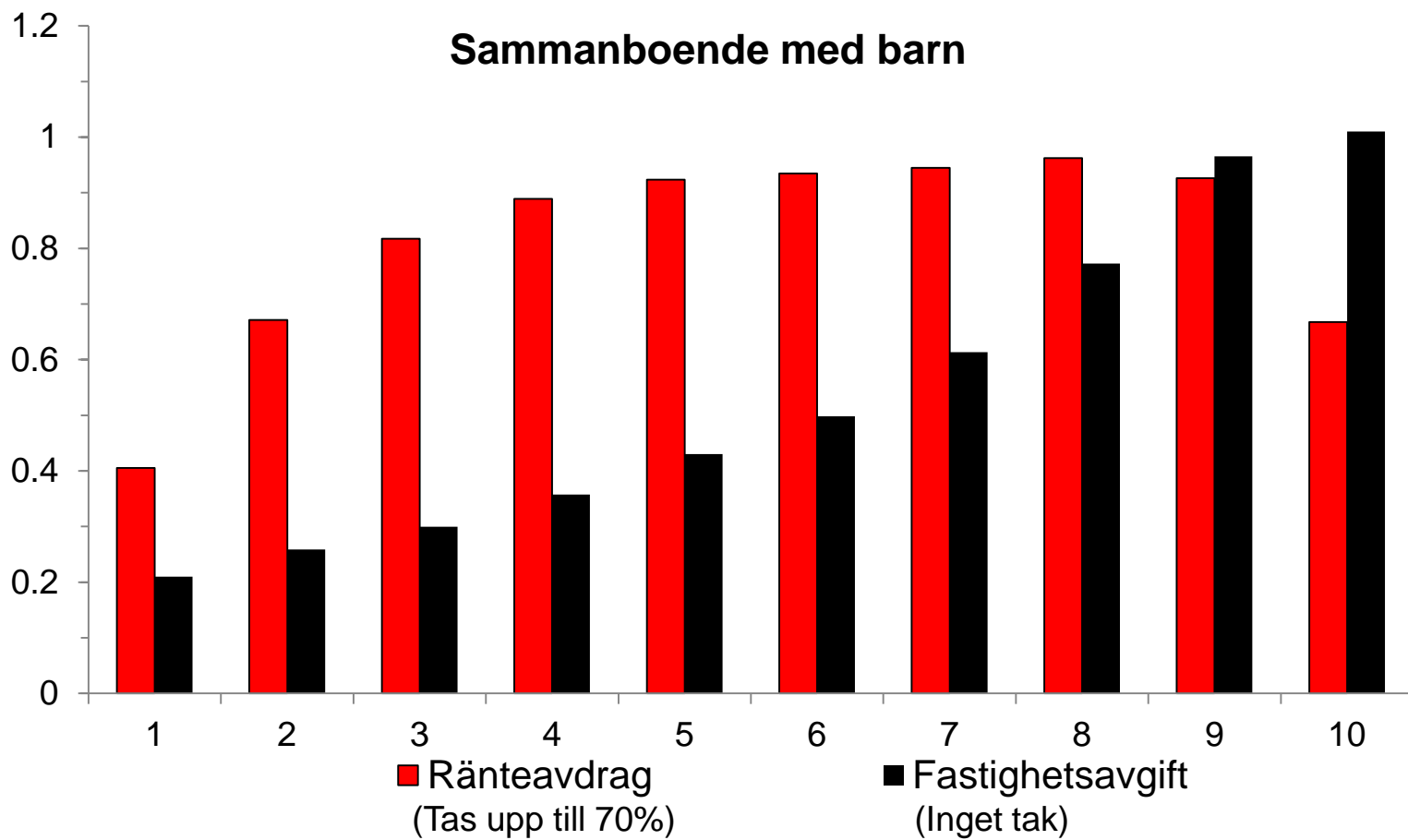

FINANSPOLITISKA RÅDET

SWEDISH FISCAL POLICY COUNCIL

Fördelningseffekter efter inkomstdecil, 2019 års ränta

% av disp ink

Bostadsmarknaden och ränteavdragen

- Fördelningpolitiska argument mot att minska ränteavdragen är svaga.
 - I genomsnitt små effekter på hushållens disponibla inkomster.
 - Större effekterna för hushåll med högre inkomster.
- En höjning av fastighetsavgiften har en ännu tydligare progressiv fördelningsprofil.
- Nu är rätt tidpunkt att genomföra förändringar.

Infrastrukturen

- De planerade investeringarna i höghastighetsjärnväg är förmodligen samhällsekonomiskt mycket olönsamma. Därför bör de inte genomföras.

Infrastrukturen

- De planerade investeringarna i höghastighetsjärnväg är förmodligen samhällsekonomiskt mycket olönsamma. Därför bör de inte genomföras.
- Riksdagen har beslutat att samhällsekonomisk lönsamhet ska vara styrande för investeringsbesluten. Så sker inte i praktiken. Därför behövs ett ramverk.

Infrastrukturen

- De planerade investeringarna i höghastighetsjärnväg är förmodligen samhällsekonomiskt mycket olönsamma. Därför bör de inte genomföras.
- Riksdagen har beslutat att samhällsekonomisk lönsamhet ska vara styrande för investeringsbesluten. Så sker inte i praktiken. Därför behövs ett ramverk.
- Ett eventuellt beslut angående höghastighetsjärnvägen bör inte undantas normal budgetprövning genom lån i Riksgälden.

Klimatpolitiken

- Ineffektivt och dyrt att bara fokusera på utsläpp i Sverige. Ännu högre kostnader med sektorsvisa mål.

Klimatpolitiken

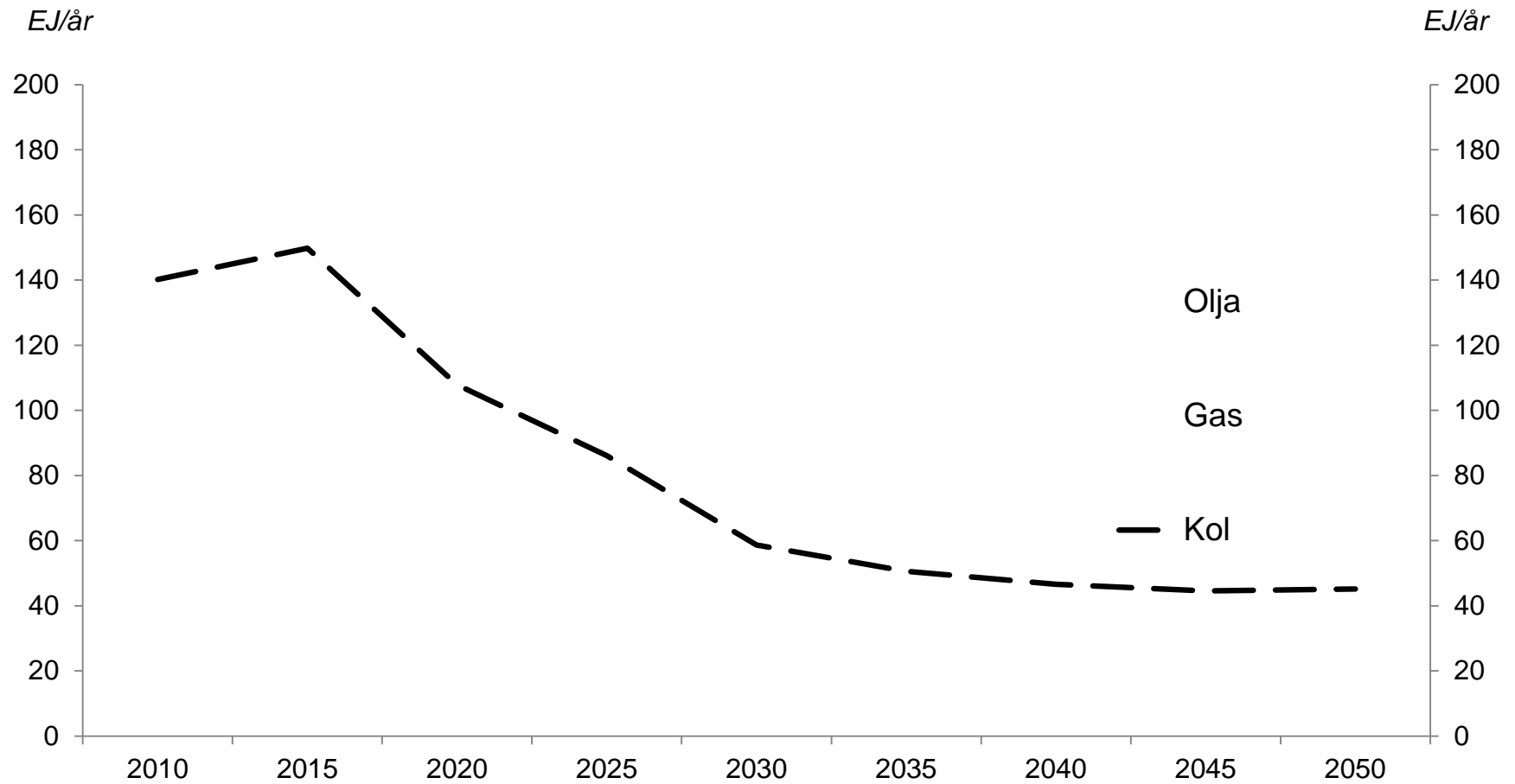
- Ineffektivt och dyrt att bara fokusera på utsläpp i Sverige. Ännu högre kostnader med sektorsvisa mål.
- Svensk klimatpolitik bör inriktas på att minska de globala utsläppen av växthusgaser.

Klimatpolitiken

- Ineffektivt och dyrt att bara fokusera på utsläpp i Sverige. Ännu högre kostnader med sektorsvisa mål.
- Svensk klimatpolitik bör inriktas på att minska de globala utsläppen av växthusgaser.
- Den viktigaste globala utmaningen är att minska användningen av kol på ett kostnadseffektivt sätt.

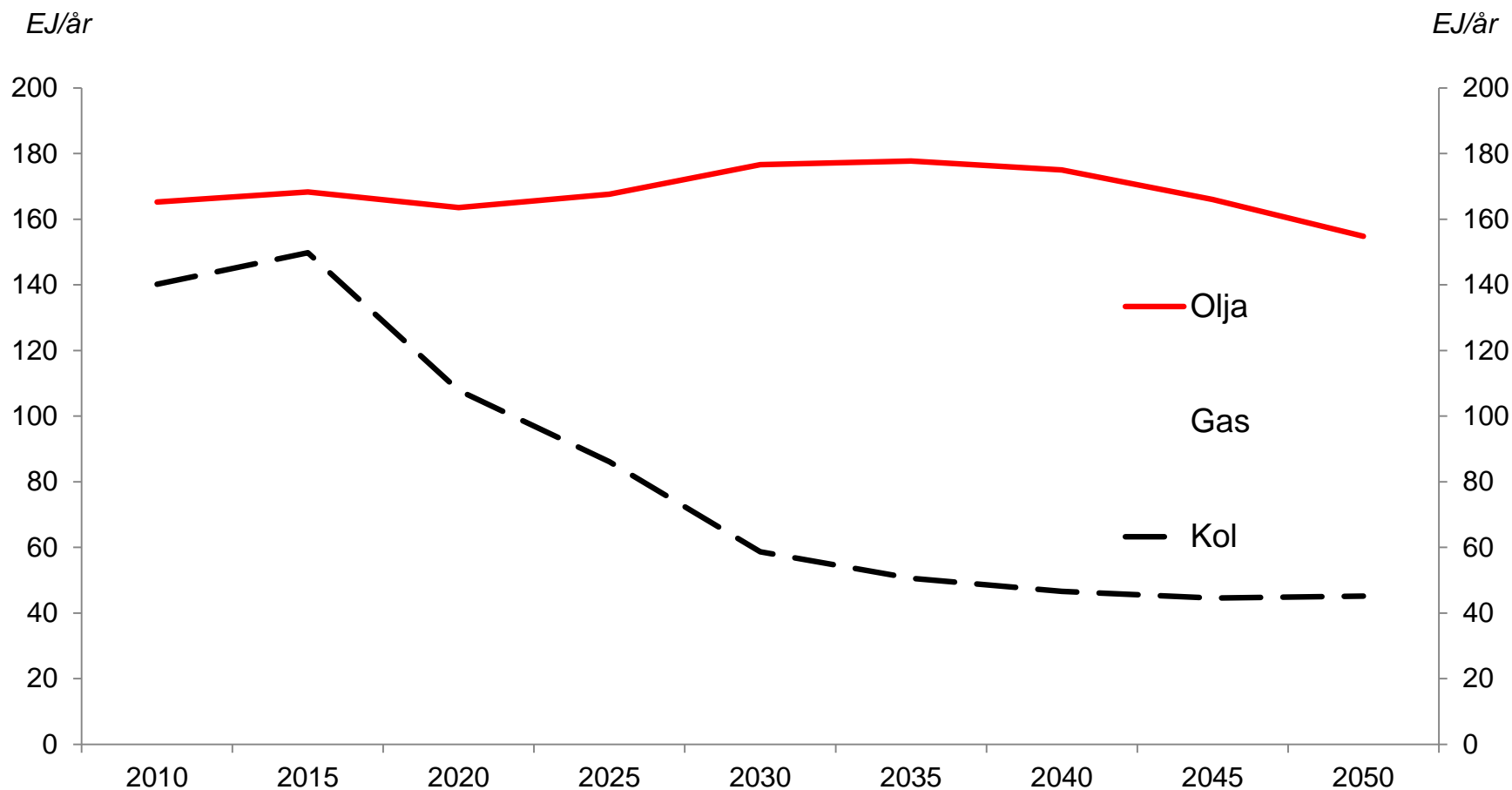
Optimal global användning av fossila bränslen för 2-gradersmålet

Källa: McGlade och Ekins (2015).

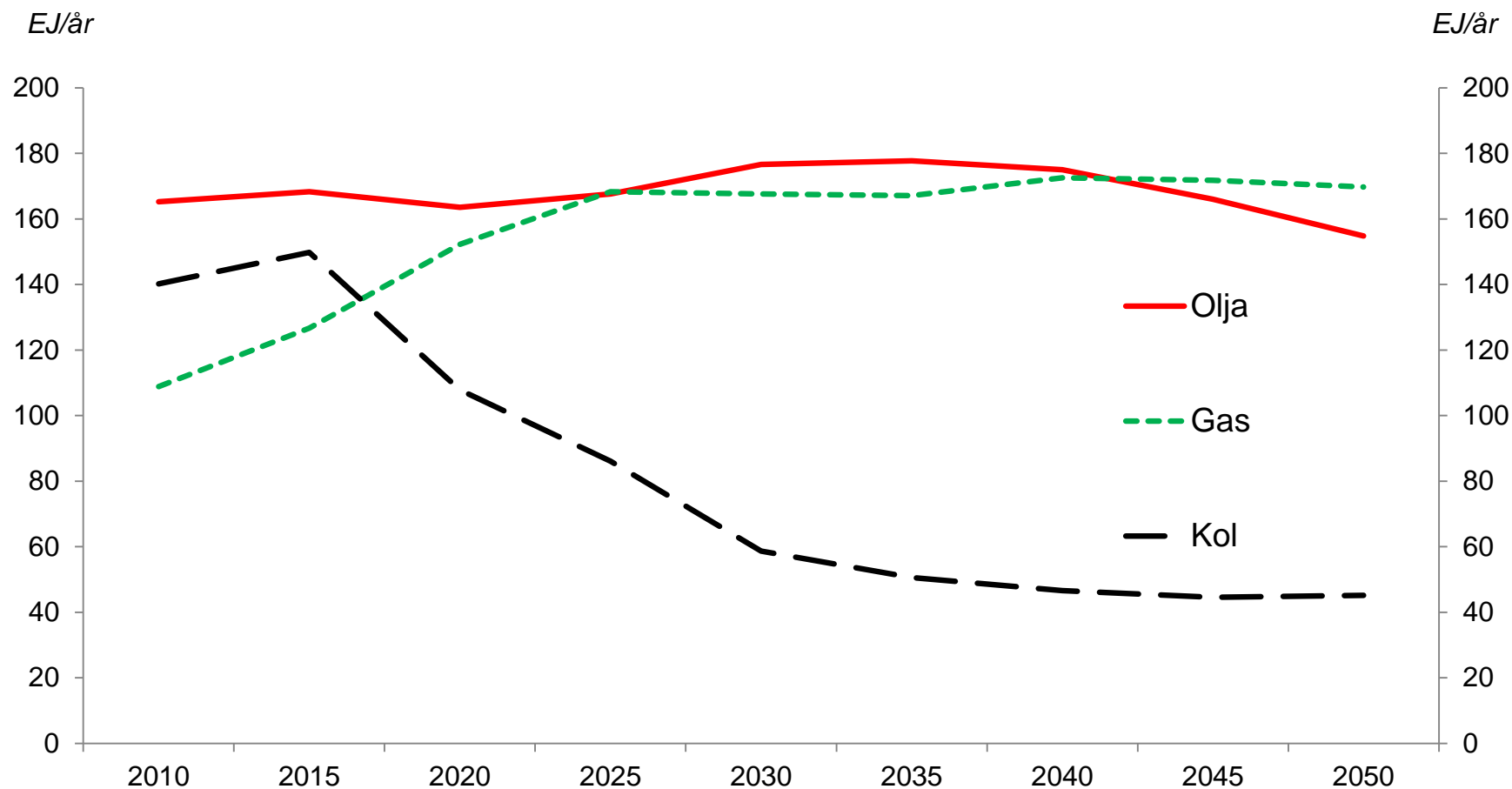
Optimal global användning av fossila bränslen för 2-gradersmålet

Källa: McGlade och Ekins (2015).

Optimal global användning av fossila bränslen för 2-gradersmålet

Källa: McGlade och Ekins (2015).

Klimatpolitiken

- Ineffektivt och dyrt att bara fokusera på utsläpp i Sverige. Ännu högre kostnader med sektorsvisa mål.
- Svensk klimatpolitik bör inriktas på att minska de globala utsläppen av växthusgaser.
- Den viktigaste globala utmaningen är att minska användningen av kol på ett kostnadseffektivt sätt.
- Kol det globala problemet: därmed begränsat eller obefintligt demonstrationsvärde av att minska oljeanvändningen i Sverige.

Tack!